

Republica Moldova
Judecătoria Ungheni
MD-3600, or. Ungheni, str. Națională, 10/1
<http://jun.justice.md/>
jun@justice.md

MD-3600, or. Ungheni, str. Națională, 10/1

<http://jun.justice.md/>

jun@justice.md

Dosarul nr. 1-594/2022, Nr. PIGD: 1-22189530-51-1-27122022

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

MD-2004, mun. Chișinău, str. Al. Lăpușneanu, nr.28,

tel: +373 22 25-37-20,

E-mail: secretariat@constcourt.md

În procedura Judecătoriei Ungheni, se află spre examinare cauza penală privind învinuirea lui Buruiană Maria Dumitru și Dancu Virgiliu Anatol în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 213 lit. a) Cod penal al RM.

La 19 februarie 2024, avocatul inculpatului Dancu Virgiliu Anatol, Denis Terioșchin a înaintat în instanța de judecată cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a textului „vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății” din articolul 213 lit. a) din Codul penal al RM.

Prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 23 februarie 2024, s-a admis cererea avocatului Denis Terioșchin, în interesele inculpatului Dancu Virgiliu Anatol, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a textului „vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății” din articolul 213 lit. a) din Codul penal al RM.

Totodată s-a dispus, a se remite în adresa Curții Constituționale, sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, pentru verificarea constituționalității textului „vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății” din articolul 213 lit. a) din Codul penal al RM.

În acest context, vă remitem în adresa dumneavoastră, sesizarea înaintată de avocatul inculpatului Dancu Virgiliu Anatol, Denis Terioșchin, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, încheierea Judecătoriei Ungheni din 23 februarie 2024 și copia rechizitoriului.

26.02.2024

Judecătorul Judecătoriei Ungheni

Petru Triboi

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

**str. Alexandru Lăpușneanu, nr. 28,
mun. Chișinău MD-2004
Republica Moldova**

SESIZARE PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. 1) lit. a) și g) din Constituție

II – OBIECTUL SESIZĂRII

(A se vedea Partea II-a a Notiței explicative)

12. Prezenta sesizare are ca obiect de examinare :

Verificarea constituționalității sintagmei ”**vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății**” din art. 213 lit. a) Cod penal.

III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

(A se vedea Partea a III-a a Notiței Explicative)

13. Pe rol în Judecătoria Ungheni, sediul Central, judecător Petru Triboi, se află cauza penală nr. 1-594/2022 de învinuire a cet. **Dancu Virgiliu** și Buruiană Maria în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 213 lit. a) Cod penal - Încălcarea din neglijență de către medic sau de către un alt lucrător medical a regulilor sau metodelor de acordare a asistenței medicale, dacă aceasta a cauzat vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății.

Potrivit rechizitoriului, procuror în Procuratura raionului Ungheni, Vasile Oprea îl învinuiește pe cet. Dancu Virgiliu în săvârșirea faptei la 16.12.2021, atunci când pacientul Visan Alexandru s-a adresat repetat în Secția UPU IMSP SR Ungheni cu durere abdominală acută, cu acuze de febră, cefalee, inapetență, Dancu Virgiliu, examinând superficial pacientul, fără a fi investigat într-un volum necesar, a ignorat datele anamnestice, debutul și evoluția bolii, nu a luat în calcul manifestările clinice prin care pacientul Visan Alexandru a prezentat febră pe parcursul a trei zile, acțiuni prin care a neglijat regulile și metodele de acordare a asistenței medicale prevăzute de Protocolul Clinic Național - 317 „Apendicită acută la adult”, aprobat prin Ordinul Ministrului Sănătății nr. 167 din 7 februarie 2018, și anume referitoare la: volumul necesar a examinărilor clinice și instrumentale obligatorie, efectuarea diagnosticului diferențial cu evaluarea corectă a datelor obținute, nu a supus evaluării probabilității apendicitei acute după scorul clinic Alvarado prevăzut pentru cazuri pacienților cu suspiciune la apendicită acută; în rezultat stabilindu-i pacientului Visan Alexandru un diagnostic eronat. În consecință, potrivit Raportului de expertiză judiciară nr.202204X0027, încălcarea regulilor și metodelor acordate a asistenței medicale de către medicul chirurg Dancu Virgiliu, au provocat progresarea procesului patologic cu agravarea stării generale a pacientului minor Visan Alexandru și dezvoltării complicațiilor severe (perforație apendicelui, peritonită generalizată, sepsis, șoc endotoxic), care au prezentat pericol pentru viață și conform acestui criteriu, acestea consecințe se califică ca vătămare corporală gravă.

Astfel, cet. Dancu Virgiliu este învinuit în comiterea infracțiunii, prevăzută de art. 213 lit. a) din Codul penal, adică încălcarea din neglijență de către medic a regulilor sau metodelor de acordare a asistenței medicale, **care a cauzat vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății.**

IV- EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

(A se vedea Partea a IV-a a Notiței Explicative)

14. Excepția de neconstituționalitate se ridică din motivul că sintagma "care a cauzat vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății" din art. 213 lit. a) Cod penal nu este reglementată de partea generală a codului penal și contravine art. 1 alin. 3), art. 22 și art. 23 alin. 2) din Constituție.

14.1. Argumentăm afirmațiile invocate prin următoarele elemente de fapt și de drept.

A. ÎN DREPT

14.2. Prevederile relevante din Constituție

Articolul 1 alin. (3)

Statul Republica Moldova

Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

Articolul 22

Neretroactivitatea legii

Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos [...]

Articolul 23 alin. (2)

Drepturile fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 54 alin. (3)

Restrîngerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

Prevederile aliniatului (2) nu admit restîngerea drepturilor proclamate de articolele 20-24.

B. ÎN FOND

14.3. Luînd ca bază normele Constituției sus-menționate, considerăm că sintagma **"care a cauzat vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății"** din art. 213 lit. a) Cod penal este neconstituțională reieșind din următoarele.

14.4. Curtea Constituțională în hotărârea sa nr. 4 din 07 februarie 2017 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolele 424 alin. (2), art. 431 alin. (1) pct. 1¹ CPP și art. 362¹ CP a reținut, că unul din elementele fundamentale ale preeminenței dreptului și ale statului de drept îl constituie principiul legalității, garantat de art. 1 alin. (3) din Constituție (§58 a hotărârii).

Preeminența dreptului în materie penală exprimă, printre altele, asigurarea legalității infracțiunilor și pedepselor (§ 60 a hotărârii).

Totodată, Curtea Constituțională în această hotărâre a menționat că **încriminarea faptelor în legile penale**, stabilirea pedepsei pentru ele, precum și alte reglementări, **se întemeiază pe rațiuni de politică penală**. Astfel, legea penală constituie ansamblul de reguli juridice formulate într-o manieră clară, conchisă și precisă, conform garanțiilor calității legii... prevăzute de art. 23 din Constituție. Or, calitatea legii penale constituie o condiție vitală pentru menținerea securității raporturilor juridice și ordonarea eficientă a relațiilor sociale (§§ 60-63 a hotărârii).

Sub acest aspect Curtea Constituțională s-a expus și în hotărârea nr. 21 din 22 iulie 2016 (§§ 52-55 a hotărârii). Mai mult, în această hotărâre Curtea Constituțională a subliniat faptul, că în jurisprudența sa și Curtea Europeană a menționat că persoana este în drept să cunoască, **în termeni foarte clari**, ce acte și omisiuni sunt de natură să-i angajeze responsabilitatea penală. Atunci când un act este privit ca infracțiune, judecătorul poate să precizeze elementele constitutive ale infracțiunii, dar nu să le modifice, în detrimentul acuzatului, iar modul în care el va defini aceste elemente constitutive trebuie să fie previzibil pentru orice persoana consultată de specialist (§63 a hotărârii). Având în vedere specificul dreptului penal, Curtea Constituțională în această hotărâre a statuat că legiuitorului îi revine obligația să dea dovadă în actul de legiferare de exigente sporite în respectarea principiului clarității și previzibilității legii. Or, persoana trebuie să poată determina fără echivoc comportamentul care poate avea un caracter penal (§67 și §71 a hotărârii).

14.5. Sintagma **"care a cauzat vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății"** din art. 213 lit. a) Cod penal **nu corespunde acestor cerințe ale**

7

principiului clarității și previzibilității legii penale garantat de art. 1 alin. (3), art. 22 și art. 23 alin. (2) din Constituție.

14.6. Astfel, Capitolul XIII "Înțelesul unor termeni sau expresii în prezentul cod" din Codul penal **nu stabilește înțelesul expresiei "vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății"** din art. 213 lit. a) Cod penal așa cum, de exemplu definește proporțiile deosebit de mari, proporțiile mari, daunele considerabile, armele, medic, mijloacele de transport, bunuri, valori culturale, droguri, starea de ebrietate, etc.

14.7. Pe de altă parte, conform art. 119 Cod penal, **Ori de câte ori legea penală folosește un termen sau o expresie dintre cele definite în prezentul capitol, înțelesul lor este cel prevăzut la articolele ce urmează.**

14.8. Astfel, în lipsa unui suport legal, care ar determina concret înțelesul expresiei "vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății" din art. 213 lit. a) Cod penal, în practică procurorii și instanțele judecătorești apreciază ca "vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății" urmările prejudiciabile ce le generează infracțiunea prevăzută de art. 213 lit. a) Cod penal.

14.9. Această practică de apreciere a expresiei "vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății" din art. 213 lit. a) Cod penal, este contrară principiului legalității și previzibilității legii penale, care cer ca infracțiunile să fie definite cu mare exactitate, mai ales ca expresia "vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății".

14.10. Conform art. 15 CP, Gradul prejudiciabil al infracțiunii se determină conform semnelor ce caracterizează **elementele infracțiunii: obiectul, latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă.**

14.11. Pe lângă cele expuse, menționăm și faptul că Codul penal **prevede nu numai în art. 213 lit. a) Cod penal ci și în alte cel puțin 30 de componente de infracțiuni ca semne constitutive sau ca circumstanțe agravante "vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății"**.

14.12. Însă nici în normele din Capitolul XIII și nici în alte norme din Codul penal nu este dat înțelesul expresiilor "vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății" din aceste articole.

14.13. Din aceste considerente susținem că expresia "vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății" din art. 213 lit. a) Cod penal este formulată într-o manieră imprecisă și neclară, din acest motiv nu poate fi interpretată strict, creează premise de interpretare extensivă, defavorabilă persoanei și, astfel, nu corespunde cerințelor de claritate și previzibilitate a legii penale garantate de art. 1 alin. (3), art. 22 și art. 23 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova.

V - CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

(A se vedea Partea a V-a a Notiței explicative)

15. Din motivele invocate supra, în temeiul art. 135 alin. 1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova și conform hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art. 135 alin. 1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova,-

SOLICIT:

- Admiterea prezentei sesizări.
- De exercitat controlul constituționalității sintagmei **”vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății”** din **art. 213 lit. a) Cod penal** prin prisma corespunderii ei prevederilor art. 1 alin. (3), art. 22 și art. 23 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova.
- De declarat neconstituțională sintagma **”vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății”** din **art. 213 lit. a) Cod penal** din motivul că contravine art. 1 al. (3), art. 22 și art. 23 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova.

VI – DATELE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

(A se vedea partea a VI-a a Notiței explicative)

16. Suplimentar referitor la obiectul sesizării considerăm necesar de menționat și următoarele.

Până în prezent nu este o hotărâre a Curții Constituționale, având ca obiect examinarea constituționalității sintagmei **”vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății” din lit. a) art. 213 Cod penal.**

VII – LISTA DOCUMENTELOR

17. La prezenta sesizare urmează să fie anexate:

- materialele dosarului penal nr. 1-594/2022 (1-22189530-51-1-27122022);
- cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, adresată Judecătoriei Ungheni, sediul Central.

VII – DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

18. Declar pe onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul: mun. Chișinău

Data: 19 februarie 2024

(Semnătura autorului sesizării sau a reprezentantului)

Denis Terioschin, avocat
apărător al inculpatului Dancu Virgiliu

Suștin integral sesizarea avocatului

Dancu Virgiliu

ÎNCHEIERE

23 februarie 2024

mun. Ungheni

Judecătoria Ungheni,

Instanța de judecată compusă din:

Președintele ședinței, judecătorul

Petru Triboi

Grefierul

Ludmila Caducenco

Cu participarea:

Procurorului

Alina Pîcălău

Avocaților

Denis Terioșchin, Veaceslav Scripnic

examinând în ședință de judecată publică cererea avocatului Denis Terioșchin privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a textului „vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății” din articolul 213 lit. a) din Codul penal, la cauza penală privind învinuirea lui Buruiană Maria Dumitru și Dancu Virgiliu Anatol în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.213 lit.a) Cod penal, -

a c o n s t a t a t :

În cadrul judecătoriei Ungheni se examinează cauza penală privind învinuirea lui Buruiană Maria Dumitru și Dancu Virgiliu Anatol în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.213 lit.a) Cod penal al RM.

La 19 februarie 2024, avocatul inculpatului Dancu Virgiliu Anatol, Denis Terioșchin în ședința de judecată a înaintat cerere cu privire ridicarea excepției de neconstituționalitate a textului „vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății” din articolul 213 lit. a) din Codul penal al RM.

În susținerea cererii depuse avocatului Denis Terioșchin a indicat că, pe rol în Judecătoria Ungheni, se află cauza penală de învinuire a lui Dancu Virgiliu de comiterea infracțiunii, prevăzută de art. 213 lit. a) din Codul penal, adică încălcarea din neglijență de către medic a regulilor sau metodelor de acordare a asistenței medicale, care a cauzat vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății.

Relevă că, în speță, inculpatului Dancu Virgiliu i se încredințează că la 16.12.2021, atunci când pacientul Visan Alexandru s-a adresat repetat în Secția UPU IMSP SR Ungheni cu durere abdominală acută, cu acuze de febră, cefalee, inapetență, Dancu Virgiliu, examinând superficial pacientul, fără a fi investigat într-un volum necesar, a ignorat datele anamnestice, debutul și evoluția bolii, nu a luat în calcul manifestările clinice prin care pacientul Visan Alexandru a prezentat febră pe parcursul a trei zile, acțiuni prin care a neglijat regulile și metodele de acordare a asistenței medicale prevăzute de Protocolul Clinic Național - 317 „Apendicită acută la adult”, aprobat prin Ordinul Ministrului Sănătății nr. 167 din 7 februarie 2018, și anume referitoare la: volumul necesar a examinărilor clinice și instrumentale obligatorii, efectuarea diagnosticului diferențial cu evaluarea corectă a datelor obținute, nu a supus evaluării probabilității apendicitei acute după scorul clinic Alvarado prevăzut pentru cazuri pacienților cu suspiciune la apendicită acută; în rezultat stabilindu-i pacientului Visan Alexandru un diagnostic eronat. în consecință, potrivit Raportului de expertiză judiciară nr.202204X0027, încălcarea regulilor și metodelor acordate a asistenței medicale de către medicul chirurg Dancu Virgiliu, au provocat progresarea procesului patologic cu agravarea stării generale a pacientului minor Visan Alexandru și dezvoltării complicațiilor severe (perforație apendicelui, peritonită generalizată, sepsis, șoc endotoxic), care au prezentat pericol pentru viață și conform acestui criteriu, acestea consecințe se califică ca vătămare corporală gravă.

Notifică că, astfel, cet. Dancu Virgiliu Anatol a fost pus sub învinuire pentru comiterea

infracțiunii prevăzute de art. 213 lit. a) din Codul penal, adică încălcarea din neglijență de către medic a regulilor sau metodelor de acordare a asistenței medicale, care a cauzat vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății.

În acest context consideră necesar a sesiza Curtea Constituțională și a ridica excepția de neconstituționalitate, pentru a verifica constituționalitatea sintagmei "vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății" din art. 213 lit. a) din Codul penal, prin prisma corespunderii ei prevederilor art. 1 alin. (3), art. 22 și art. 23 din Constituția Republicii Moldova. Totodată, în temeiul art. 7 alin. (3) din Codul de procedură penală, a suspenda examinarea cauzei penale de învinuire a lui Dancu Virgiliu de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 213 lit. a) din Codul penal din următoarele considerente.

Specifică că, excepția de neconstituționalitate se ridică din motivul că sintagma "care a cauzat vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății" din art. 213 lit. a) Cod penal nu este reglementată de partea generală a codului penal și contravine art. 1 alin. 3), art. 22 și art. 23 alin. 2) din Constituție.

Curtea Constituțională în hotărârea nr. 4 din 07 februarie 2017 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolele 424 alin. (2), 431 alin. (1) pct. 1¹ CPP și art. 362¹ CP a reținut, că unul din elementele fundamentale ale preeminenței dreptului și ale statului de drept îl constituie principiul legalității, garantat de art. 1 alin. (3) din Constituție (§58 a hotărâri).

Preeminența dreptului în materie penală exprimă, printre altele, asigurarea legalității infracțiunilor și pedepselor (§ 60 a hotărârii).

Totodată, Curtea Constituțională în această hotărâre a menționat că încriminarea faptelor în legile penale, stabilirea pedepsei pentru ele, precum și alte reglementări, se întemeiază pe rațiuni de politică penală. Astfel, legea penală constituie ansamblul de reguli juridice formulate într-o manieră clară, conchisă și precisă, conform garanțiilor calității legii... prevăzute de art. 23 din Constituție. Or calitatea legii penale constituie o condiție vitală pentru menținerea securității raporturilor juridice și ordonarea eficientă a relațiilor sociale (§§ 60-63 a hotărârii).

Sub acest aspect Curtea Constituțională s-a expus și în hotărârea nr. 21 din 22 iulie 2016 (§§ 52-55 a hotărârii). Mai mult, în această hotărâre Curtea Constituțională a subliniat faptul, că în jurisprudența sa și Curtea Europeană a menționat că persoana este în drept să cunoască, în termeni foarte clari, ce acte și omisiuni sunt de natură să-i angajeze responsabilitatea penală. Atunci când un act este privit ca infracțiune, judecătorul poate să precizeze elementele constitutive ale infracțiunii, dar nu să le modifice, în detrimentul acuzatului, iar modul în care el va defini aceste elemente constitutive trebuie să fie previzibil pentru orice persoana consultată de specialist (§63 a hotărârii). Având în vedere specificul dreptului penal, Curtea Constituțională în această hotărâre a statuat că legiuitorului îi revine obligația să dea dovadă în actul de legiferare de exigente sporite în respectarea principiului clarității și previzibilității legii.

Or, persoana trebuie să poată determina fără echivoc comportamentul care poate avea un caracter penal (§67 și §71 a hotărârii).

Sintagma "care a cauzat vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății" din art. 213 lit. a) Cod penal nu corespunde acestor cerințe ale principiului clarității și previzibilității legii penale garantat de art. 1 alin. (3), art. 22 și art. 23 alin. (2) din Constituție.

Astfel, Capitolul XIII "înțelesul unor termeni sau expresii în prezentul cod" din Codul penal nu stabilește înțelesul expresiei "vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății" din art. 213 lit. a) Cod penal așa cum, de exemplu definește proporțiile deosebit de mari, proporțiile mari, daunele considerabile, armele, medic, mijloacele de transport, bunuri, valori culturale, droguri, starea de ebrietate, etc.

Pe de altă parte, conform art. 119 Cod penal, Ori de câte ori legea penală folosește un termen sau o expresie dintre cele definite în prezentul capitol, înțelesul lor este cel prevăzut la articolele ce urmează.

Astfel, în lipsa unui suport legal care ar determina concret înțelesul expresiei "vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății" din art. 213 lit. a) Cod penal, în practică procurorii

și instanțele judecătorești apreciază ca ”vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății” urmările prejudiciabile ce le generează infracțiunea prevăzută de art. 213 lit. a) Cod penal.

Această practică de apreciere a expresiei ”vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății” din art. 213 lit. a) Cod penal, este contrară principiului legalității și previzibilității legii penale care cer ca infracțiunile să fie definite cu mare exactitate, mai ales ca expresia ”vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății”.

Conform art. 15 CP, Gradul prejudiciabil al infracțiunii se determină conform semnelor ce caracterizează elementele infracțiunii: obiectul, latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă.

Pe lângă cele expuse, menționează și faptul că Codul penal prevede nu numai în art. 213 lit. a) Cod penal ci și în alte cel puțin 30 de componente de infracțiuni ca semne constitutive sau ca circumstanțe agravante ”vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății”.

Însă nici în normele din Capitolul XIII și nici în alte norme din Codul penal nu este dat înțelesul expresiilor ”vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății” din aceste articole.

Din aceste considerente susține că expresia ”vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății” din art. 213 lit. a) Cod penal este formulată într-o manieră imprecisă și neclară, din acest motiv nu poate fi interpretată strict, creează premise de interpretare extensivă, defavorabilă persoanei și, astfel, nu corespunde cerințelor de claritate și previzibilitate a legii penale garantate de art. 1 alin. (3), art. 22 și art. 23 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova

Relevă că, ținând cont de argumentele invocate, în temeiul art. 135 alin. 1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova și conform hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art. 135 alin. 1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, art. 7 alin. 3) CPP, solicită: admiterea cererii privind sesizarea Curții Constituționale, ridicarea excepției de constituționalitate pentru a verifica constituționalitatea sintagmei ”vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății” din art. 213 lit. a) din Codul penal; Sesizarea Curții Constituționale, ridicarea excepției de constituționalitate pentru a verifica constituționalitatea sintagmei ”vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății” din art. 213 lit. a) din Codul penal; Suspendarea cauzei penale de învinuirea a cet. Dancu Virgiliu de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 213 lit. a) din Codul penal.

În cadrul ședinței de judecată avocatul inculpatului Dancu Virgiliu, Denis Terioșchin a susținut cererea înaintată cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a textului „vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății” din articolul 213 lit. a) din Codul penal al RM.

Inculpatul Dancu Virgiliu în ședința de judecată a comunicat că, susține cererea înaintată de avocatul său, cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Inculpatul Maria Buruiană în ședința de judecată nu s-a prezentat, avocatul acesteia obligându-se să înștiințeze inculpatul, cu referire la ședința de judecată.

Avocatul inculpatului Maria Buruiană, Scripnic Veaceslav în ședința de judecată a declarat că, susține cererea colegului său, avocatului Denis Terioșchin cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Procurorul Pîcălău Alina în ședința de judecată a lăsat soluționarea prezentei cereri, la discreția instanței.

Partea vătămată Visan Alexandru Ghenadie în ședința de judecată a relatat că, susține poziția procurorului.

Audiind părțile la proces, examinând materialele cauzei, instanța de judecată consideră necesar de a admite cererea avocatului Denis Terioșchin în interesele inculpatului Dancu Virgiliu cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a textului „vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății” din articolul 213 lit. a) din Codul penal al RM, din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 7 alin. (3), (3¹) - (3⁴) Cod de procedură penală, (3) *În cazul existenței incertitudinii cu privire la constituționalitatea legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și a ordonanțelor Guvernului,*

care urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității acestora. (3¹) La ridicarea excepției de neconstituționalitate și la sesizarea Curții Constituționale, instanța de judecată nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității normelor contestate cu prevederile Constituției, limitându-se la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una dintre părți sau de reprezentantul acesteia ori de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.(3²) Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune în termen de 5 zile prin încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează continuarea examinării în fond a cauzei. Însă, până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate, dezbaterile judiciare se suspendă, cu excepția examinării demersurilor privind măsurile procesuale de constrângere. Instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională în termen de 5 zile de la data emiterii încheierii. (3³) Dacă nu sunt întrunite cumulativ condițiile indicate la alin.(3¹), instanța de judecată refuză, prin încheiere, ridicarea excepției de neconstituționalitate. Încheierea instanței de judecată este definitivă, însă argumentele privind dezacordul cu aceasta pot fi invocate în apel sau, după caz, în recurs împotriva hotărârii în fond. (3⁴) Ridicarea excepției de neconstituționalitate în procedura controlului judiciar al procedurilor prejudiciare nu suspendă examinarea cererilor, a demersurilor, a plângerilor și a recursurilor.

Totodată se relevă că, conform pct. 82 al Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Mai mult ca atât, în pct. 83 al Hotărârii sus nominalizate, verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale decât doar în condițiile menționate în pct. 82 al Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016.

Totodată, instanța de judecată reiterează că, în conformitate cu art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția RM, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

În această ordine de idei, instanța reține faptul că, sintagma "*care a cauzat vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății*" din art. 213 lit. a) Cod penal, constituie obiectul controlului constituționalității prin prisma art. 135 alin (1) lit. a) și g) din Constituția RM, art. 7 Cod de procedură penală și pct. 82 al Hotărârii nr. 2 din 09 februarie 2016.

De asemenea, instanța atestă cu certitudine faptul că, la moment nu există o hotărâre a Curții Constituționale, având ca obiect de examinare, sintagma "*care a cauzat vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății*" din art. 213 lit. a) Cod penal.

La fel, instanța de judecată reiterează faptul că, la caz, este întrunită condiția ca, sintagma "*care a cauzat vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății*" din art. 213 lit. a) Cod penal, poate fi supusă controlului constituționalității și că aceasta urmează a fi aplicată la soluționarea cauzei penale deduse judecății.

În această ordine de idei, instanța de judecată statuează că, potrivit art. 7 alin. (6) Cod de procedură penală al RM, hotărârile Curții Constituționale privind interpretarea Constituției sau

privind neconstituționalitatea unor prevederi legale sunt obligatorii pentru organele de urmărire penală, instanțele de judecată și pentru persoanele participante la procesul penal.

Totodată se notifică că, ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune în termen de 5 zile prin încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează continuarea examinării în fond a cauzei. Însă, până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate, dezbaterile judiciare se suspendă, cu excepția examinării demersurilor privind măsurile procesuale de constrângere. Instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională în termen de 5 zile de la data emiterii încheierii.

Prin urmare, instanța de judecată concluzionează de a admite cererea avocatului Denis Terioșchin privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a textului „vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății” din articolul 213 lit. a) din Codul penal al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 7 CPP, art. 341-342 CPP RM, instanța de judecată,-

D i s p u n e:

Se admite parțial cererea avocatului Denis Terioșchin, în interesele inculpatului Dancu Virgiliu Anatol privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a textului „vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății” din articolul 213 lit. a) din Codul penal și suspendarea examinării cauzei penale, la cauza penală privind învinuirea lui Buruiană Maria Dumitru și Dancu Virgiliu Anatol în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 213 lit. a) Cod penal al RM.

Se remite Curții Constituționale sesizarea în vederea verificării constituționalității textului „vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății” din articolul 213 lit. a) din Codul penal al RM, prin prisma prevederilor art. 1 alin. (3), art. 22, art. 23 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova.

Se respinge ca neîntemeiată cererea avocatului Denis Terioșchin privind suspendarea cauzei penale privind învinuirea lui Dancu Virgiliu de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 213 lit. a) din Codul penal.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

**Președintele ședinței,
Judecătorul**

Petru Triboi